

System kontroli wewnętrznej w Banku Spółdzielczym w Porąbce

Opis systemu kontroli wewnętrznej w Banku Spółdzielczym w Porąbce (dalej Bank) określa organizację systemu kontroli wewnętrznej w Banku w ramach trzech linii obrony w tym odpowiedzialność Zarządu i zakres nadzoru Rady Nadzorczej.

Cele systemu i zasady funkcjonowania systemu kontroli wewnętrznej

1. Stosownie do postanowień ustawy Prawo bankowe, w ramach systemu zarządzania, w Banku funkcjonuje system zarządzania ryzykiem i system kontroli wewnętrznej.
2. Zadaniem systemu zarządzania ryzykiem w Banku jest identyfikacja, pomiar lub szacowanie, kontrola oraz monitorowanie i raportowanie ryzyka występującego w działalności Banku.
3. System kontroli wewnętrznej to zbiór zasad, procedur, mechanizmów i czynności kontrolnych, wkomponowany w sposób trwały i spójny w system zarządzania ryzykiem, powiązany z celami strategicznymi, wspomagający realizację celów biznesowych i sprawowanie nadzoru nad działalnością Banku. Celem systemu kontroli wewnętrznej jest zapewnienie:
 - 1) skuteczności i efektywności działania Banku;
 - 2) wiarygodności sprawozdawczości finansowej;
 - 3) przestrzegania zasad zarządzania ryzykiem w Banku;
 - 4) zgodność działania Banku z przepisami prawa, regulacjami wewnętrznymi i standardami rynkowymi.

Zasady funkcjonowania systemu kontroli wewnętrznej

System kontroli wewnętrznej funkcjonujący w Banku Spółdzielczym w Porąbce oparty jest o rozwiązania wynikające z:

- 1) ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe;
- 2) Rozporządzenia Ministra Finansów Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 8 czerwca 2021r. w sprawie systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej oraz polityki wynagrodzeń w bankach;
- 3) Rekomendacji H wydanej przez Komisję Nadzoru Finansowego dotyczącej kontroli wewnętrznej w banku;
- 4) Wytycznych Spółdzielni Sytemu Ochrony Zrzeszenia BPS.

Organizacja systemu kontroli wewnętrznej w ramach trzech linii obrony

1. Na system kontroli wewnętrznej w Banku składa się:
 - 1) funkcja kontroli – realizowana przez wszystkie komórki i jednostki organizacyjne Banku w zakresie wdrożenia mechanizmów kontrolnych

- w procesach funkcjonujących w Banku, niezależne monitorowanie ich przestrzegania oraz raportowanie wyników tego monitoringu;
- 2) komórka ds. zgodności – umiejscowiona na II linii obrony systemu zarządzania, której zadaniem jest identyfikacja, ocena, kontrola i monitorowanie ryzyka braku zgodności działania Banku z powszechnie obowiązującymi przepisami prawa, przepisami wewnętrznymi Banku, przedstawianie raportów w tym zakresie oraz projektowanie rozwiązań w zakresie systemu kontroli wewnętrznej w Banku;
 - 3) audyt wewnętrzny – którego zadaniem jest badanie i ocena, w sposób niezależny i obiektywny, adekwatności i skuteczności systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej w całej działalności Banku.
2. Funkcjonujący w Banku system kontroli wewnętrznej zorganizowany jest na trzech niezależnych i wzajemnie uzupełniających się poziomach (liniach obrony):
- 1) pierwsza linia obrony – zarządzanie ryzykiem w działalności operacyjnej Banku. Na tym poziomie komórki/jednostki organizacyjne w ramach funkcji kontroli odpowiadają za identyfikację ryzyka, projektowanie i wdrażanie mechanizmów kontrolnych oraz niezależne monitorowanie przestrzegania mechanizmów kontrolnych w ramach własnej linii;
 - 2) druga linia obrony – zarządzanie ryzykiem przez wyspecjalizowane komórki Banku, poprzez identyfikację, ocenę, kontrolowanie, monitorowanie i raportowanie ryzyka a także monitorowanie przestrzegania mechanizmów kontrolnych w ramach własnej linii oraz w stosunku do I linii obrony;
 - 3) trzecia linia obrony – audyt wewnętrzny, realizowany przez Spółdzielnię Systemu Ochrony, badanie i ocena w sposób niezależny i obiektywny adekwatności i skuteczności systemu zarządzania systemem zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej.

Funkcja kontroli

1. Na funkcję kontroli składają się:
 - 1) mechanizmy kontrolne wbudowane w procesy funkcjonujące w Banku;
 - 2) niezależne monitorowanie przestrzegania mechanizmów kontrolnych;
 - 3) raportowanie w ramach funkcji kontroli.
2. Niezależne monitorowanie przestrzegania mechanizmów kontrolnych obejmuje weryfikację bieżącą poziomą i pionową oraz testowanie poziome i pionowe.
3. W Banku zapewniona jest niezależność monitorowania poprzez wyodrębnienie linii obrony.
4. Wyniki monitorowania przestrzegania mechanizmów kontrolnych są okresowo raportowane do Zarządu Banku, Rady Nadzorczej Banku oraz Spółdzielni Systemu Ochrony Zrzeszenia.

Zakres zadań i umiejscowienie komórki ds. zgodności

1. Niezależność komórki ds. zgodności, jako komórki funkcjonującej w ramach drugiej linii obrony, jest zagwarantowany poprzez wyodrębnienie jej w schemacie organizacyjnym Banku – w Pionie Zarządzania, z uwzględnieniem bezpośredniej podległości Prezesowi Zarządu Banku.

2. Komórka ds. zgodności ma także zapewniony bezpośredni kontakt z członkami Zarządu, Rady Nadzorczej, Komitetu Audytu, w tym poprzez udział w ich posiedzeniach a także dostęp do dokumentów, informacji, systemów informatycznych niezbędnych do wykonywania czynności kontrolnych.
3. Do zadań komórki ds. zgodności – w ramach systemu kontroli wewnętrznej należy:
 - 1) zapewnienie zgodności działania Banku z przepisami prawa, regulacjami wewnętrznymi i standardami rynkowymi w zakresie określonym w regulacjach wewnętrznych; przeprowadzanie testowania przestrzegania mechanizmów kontrolnych zapewniających realizację celów systemu kontroli wewnętrznej;
 - 2) zarządzanie ryzykiem braku zgodności, w tym identyfikowanie, ocena, pomiar, kontrolowanie, monitorowanie i raportowanie o ryzyku braku zgodności z przepisami prawa.

Zakres zadań i umiejscowienie Audytu Wewnętrznego

1. Audyt wewnętrzny w Banku Spółdzielczym w Porąbce jest wykonywany przez Spółdzielnię Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS, której zadaniem jest badanie i ocena, w sposób niezależny i obiektywny adekwatności i skuteczności systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej w działalności Banku.
2. Raporty z przeprowadzonych badań audytowych są przedkładane do Zarządu i Rady Nadzorczej Banku.
3. Zasady realizacji zadań audytowych i wykonywanych czynności doradczych określone są w Umowie Sytemu Ochrony Zrzeszenia.

Rola Zarządu Banku, Rady Nadzorczej i Komitetu Audytu

1. Zarząd Banku odpowiada za:
 - 1) zaprojektowanie, wprowadzenie oraz zapewnienie funkcjonowania skutecznego systemu kontroli wewnętrznej w Banku;
 - 2) zapewnienie funkcjonowania systemu kontroli wewnętrznej, w tym właściwej współpracy wszystkich pracowników Banku w ramach funkcji kontroli z komórką ds. zgodności;
 - 3) określenie zasad okresowego raportowania o nieprawidłowościach wykrytych przez system kontroli oraz statusie podjętych działań naprawczych.
2. Rada Nadzorcza Banku:
 - 1) sprawuje nadzór nad wprowadzeniem i zapewnieniem funkcjonowania systemu kontroli wewnętrznej w Banku, współpracując w tym zakresie ze Spółdzielnią;
 - 2) powołuje spośród swoich członków Komitet Audytu, którego działalność uregulowana jest w odrębnych przepisach Banku.
3. Komitet Audytu:
 - 1) przedstawia Radzie Nadzorczej swoje stanowisko lub rekomendacje, pozwalające Radzie Nadzorczej na podjęcie decyzji w obszarze sprawozdawczości finansowej i zarządzania ryzykiem, w tym systemu kontroli wewnętrznej;

- 2) monitoruje skuteczność systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej, w tym audytu wewnętrznego, współpracując w tym zakresie ze Spółdzielnią.

Zasady corocznej oceny adekwatności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej

1. Rada Nadzorcza Banku corocznie dokonuje oceny adekwatności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej, w tym funkcji kontroli, po zaopiniowaniu przez Komitet Audytu.
2. Ocena adekwatności i skuteczności 3 linii obrony jest dokonywana przez Radę Nadzorczą Spółdzielni (funkcja audytu wewnętrznego w Banku jest realizowana przez Spółdzielnię Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS).